

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Καστοριάς 32Α, 71307 Ηράκλειο
Τηλ: 2810.282248, Fax: 2810.225616
Email: pkpfiraklio@minagric.gr

Τα δελτία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του υπουργείου
www.minagric.gr και αποστέλλονται μέσω e-mail σε κάθε
ενδιαφερόμενο με αίτημα στο agrodeltiokriti@gmail.com

*Εφαρμόζετε πιστά τις οδηγίες χρήσης των φαρμάκων.
Έτσι προστατεύετε εσείς, ο καταναλωτής και το περιβάλλον.*

ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΙΑ (ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ)

Πληροφορίες: MSc Μαρία Ζ. Ροδιτάκη

1.

Καρκίνωση: Όγκοι στα κλαδιά.

Καϊνιά: Μαυρισμένα φύλλα με παρουσία κοκκοειδών.

Λειχήνες: Στρώμα έντονου χρώματος καλύπτει τους κλάδους.

Σκολύττες: Προσβολή λεπτών κλαδιών ή μεγαλύτερων κλάδων με παρουσία προνιδίου. Χαρακτηριστικές πολλαπλές οπές εξόδου των ακμιαίων πάνω στο φλοιό και προνυμφικές στοές εσωτερικά.

(Φωτογραφίες: Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου Ηρακλείου)

Ο φετινός χειμώνας ήταν ιδιαίτερα θερμός με εξαίρεση μια εβδομάδα χαμηλών θερμοκρασιών μετά τα μέσα Ιανουαρίου (χιονόπτωση 18-20/01). Συνεχείς νότιοι άνεμοι κράτησαν τη θερμοκρασία σε υψηλά για την εποχή επίπεδα μεταξύ 10 και 20°C με ελάχιστες βροχοπτώσεις. Οι καιρικές αυτές συνθήκες έχουν σοβαρές επιπτώσεις στη φυσιολογική εξέλιξη του βιολογικού κύκλου τόσο των ελαιοδέντρων όσο και των φυτοπαράσιτων που σε χειμερινές χαμηλές θερμοκρασίες εισέρχονται σε λήθαργο. Αντιθέτως ευνοήθηκε η συνεχόμενη δραστηριότητα των ελαιοδέντρων με πρόωμη έκπτυξη κυρίως των ανθοφόρων οφθαλμών, λιγότερο της νεαρής βλάστησης, στις θερμότερες περιοχές του νησιού (πρώιμη ζώνη).

Στην πρόσφατη κακοκαιρία, η ένταση και η διάρκεια των χαμηλών θερμοκρασιών στις περιοχές που σημειώθηκαν καθώς και η κατάσταση των ελαιοδέντρων (θρεπτική, πρόσφατο κλάδεμα, έκθεση Βορά, Νότου) διαμορφώνουν τις επιπτώσεις. Ο λήθαργος κατά την χειμωνιάτικη περίοδο προστατεύει τα δέντρα περιορίζοντας τις ζημιές από τους παγετούς. Η απότομη πτώση της θερμοκρασίας πιθανόν να ζημιώσει τους ανθοφόρους οφθαλμούς.

ΚΑΡΚΙΝΩΣΗ:

(*Pseudomonas savastanoi*)

Βακτηριολογική ασθένεια με χαρακτηριστικό σύμπτωμα το σχηματισμό όγκων (καρκινώματα) στα κλαδιά, σε μεγαλύτερους κλάδους και στον κορμό. Η μόλυνση γίνεται με τη βοήθεια του νερού από τους όγκους σε άλλα μέρη του δέντρου ή σε γειτονικά δέντρα που έχουν πρόσφατες πληγές, σημεία εισόδου του βακτηρίου, μετά από παγετό, χαλάζι ή δυνατό άνεμο κατά την υγρή περίοδο. Κλαδιά έντονα προσβεβλημένα εξασθενούν και ξηραίνονται.

Επισημάνσεις:

- ✚ Τα νεαρά δέντρα προσβάλλονται εντονότερα, μπορεί να οδηγηθούν σε εξασθένηση, καχεξία και ξήρανση.
- ✚ Η ποικιλία Κορωνέικη (ψιλολιά) είναι ιδιαίτερα ευπαθής.

Οδηγίες:

Τα πρόσφατα έντονα καιρικά φαινόμενα συμβάλλουν στην εξάπλωση της ασθένειας. Απότομη πτώση της θερμοκρασίας (παγετός), δυνατοί άνεμοι με βροχή και χαλάζι δημιουργούν πληγές, σκισίματα και αποκόλληση του φλοιού σε βλαστούς, βραχίονες και κορμούς. Η ένταση της ζημιάς εξαρτάται από την ποικιλία, την ηλικία του δέντρου, αν ήταν πρόσφατα κλαδεμένο, την θρεπτική του κατάσταση, την έκθεση (B. N.).

Μέτρα προς αποφυγή νέων μολύνσεων (καλλιεργητικά - προληπτικά):

- ✓ Συνιστάται άμεση προληπτική επέμβαση με χαλκούχα σκευάσματα σε όλες τις περιοχές. Τα δέντρα πρέπει να είναι προστατευμένα ώστε να μειωθεί η εξάπλωση της ασθένειας, ιδιαίτερα σε περιοχές με αυξημένη υγρασία.
- ✓ Αποφεύγετε κλάδεμα με υγρό ή βροχερό καιρό και τραυματισμούς του φλοιού των κλάδων. Τα εργαλεία κλαδέματος απολυμαίνονται συστηματικά με διάλυμα 5% οινόπνευματος ή χλωρίνης. Οι μεγάλες τομές καλύπτονται με πυκνό βορδιγάλειο πολτό (διάλυμα 6%).
- ✓ Προσβεβλημένα με όγκους κλαδιά να αφαιρούνται με ξηρό καιρό και να καταστρέφονται με κάψιμο. Όγκοι που βρίσκονται στον κορμό ή σε βραχίονες αφαιρούνται με κοφτερό μαχαίρι και γίνεται άμεσα επάλειψη της τομής.
- ✓ Στη σύσταση νέου ελαιώνα επιλέγετε δενδρύλλια απαλλαγμένα από την ασθένεια και αποφεύγετε την πυκνή φύτευση.

<p>ΚΑΠΝΙΑ (<i>Capnodium olaeorhylum</i>) & ΛΕΙΧΗΝΕΣ:</p>	<p>Η καπνιά είναι μύκητας που αναπτύσσεται κυρίως στα μελιτώδη εκκρίματα των κοκκοειδών. Κλάδοι, βλαστοί και φύλλα καλύπτονται από λεπτό μαύρο στρώμα με καρποφορίες του μύκητα.</p> <p>Οι λειχήνες αποτελούν στρώμα έντονου κιτρινοπράσινου χρώματος και απλώνονται πάνω στους κορμούς, στους βραχίονες και στα κλαδιά.</p> <p><u>Καπνιά και λειχήνες συναντώνται σε ελαιώνες υγρών περιοχών και σε δέντρα πυκνής βλάστησης.</u></p> <p><i>Οδηγίες:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Κλάδεμα και απομάκρυνση της ασθενούς βλάστησης με σκοπό τον καλό αερισμό και φωτισμό του εσωτερικού των ελαιοδέντρων. ✓ Έγκαιρη <u>καταπολέμηση των κοκκοειδών</u> στον ελαιώνα στην κατάλληλη εποχή. ✓ Οι επεμβάσεις με εγκεκριμένα σκευάσματα δρουν προστατευτικά και συμβάλλουν στην αποκόλληση των λειχήνων κατά τη βροχερή περίοδο. <u>Φροντίζετε να λούζονται καλά οι κορμοί και οι βραχίονες.</u>
<p>ΕΥΛΟΦΑΓΑ ΕΝΤΟΜΑ: ΣΚΟΛΥΤΕΣ</p>	<p>Πρόκειται για πολύ μικρά σκαθάρια (2 - 4 χλστ.) που προσβάλουν κατά κανόνα εξασθενημένους κλάδους των δέντρων. Προκαλούν νέκρωση του φλοιού και ανάλογα με την ένταση της προσβολής ξήρανση των λεπτών κλαδιών ή κλάδων μεγαλύτερης διαμέτρου. Μεγάλοι κλάδοι συνήθως δεν ξηραίνονται, αποκτούν όμως καχεκτική βλάστηση και μειωμένη καρποφορία.</p> <p><i>Διαπιστώσεις:</i> <u>Αυτή την εποχή τα έντομα βρίσκονται μέσα στα ξερά κλαδιά.</u> Η πιθανότητα να παρουσιαστούν σοβαρές προσβολές αυξάνεται με την παραμονή προσβεβλημένων κλάδων στα δέντρα ή εξασθενημένων, μη παραγωγικών δέντρων μέσα στον ελαιώνα.</p> <p><i>Οδηγίες :</i> Η αντιμετώπιση βασίζεται σε καλλιεργητικούς χειρισμούς και είναι αποτελεσματικότερη όταν εφαρμόζεται σε σχετικά μεγάλη έκταση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <u>Προσβεβλημένοι ξηροί ή ημιξηροί κλάδοι να απομακρύνονται και να καίγονται το αργότερο μέχρι τέλη Μαρτίου, πριν την έξοδο των ακμαίων την άνοιξη.</u> Τα υπολείμματα του κλαδέματος επίσης πρέπει να απομακρύνονται νωρίς από τους ελαιώνες. ✓ Ενίσχυση της ζωηρότητας των ελαιοδέντρων με κατάλληλο κλάδεμα, ισορροπημένη άρδευση και λίπανση. ✓ Προσβεβλημένα κλαδιά που μεταφέρονται και αποθηκεύονται ως καύσιμη ύλη διασπείρουν τα έντομα δημιουργώντας νέες εστίες μόλυνσεων.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΖΙΖΑΝΙΩΝ

- ✚ Μην καταστρέφετε την ξινήθρα (*Oxalis* sp). Δεν είναι επιζήμιο ζιζάνιο, περιορίζει την εμφάνιση άλλων ανταγωνιστικών ζιζανίων, δεν ανταγωνίζεται τις δενδρώδεις καλλιέργειες.
- ✚ Αποφύγετε την πρόωμη καταστροφή των ζιζανίων, ιδιαίτερα στις περιοχές όπου ενδημεί η καλόκορη. Η διατήρηση της αυτοφυούς βλάστησης μέσα στον ελαιώνα καθυστερεί τη μετακίνηση του εντόμου στις ανθοταξίες της ελιάς.
- ✚ Η μηχανική κατεργασία του εδάφους δεν πρέπει να ξεπερνά σε βάθος τα 25 εκ. για να αποφεύγονται οι τραυματισμοί των ριζών. Ενσωμάτωση κοπριάς στο έδαφος ή χλωρή λίπανση συνιστώνται σε κάθε περίπτωση, ιδιαίτερα σε φτωχά εδάφη και στη βιοκαλλιέργεια.

- Χρησιμοποιείτε μόνο φυτοπροστατευτικά σκευάσματα εγκεκριμένα στην καλλιέργεια της ελιάς. Στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ http://www.minagric.gr/syspest/SYSPEST_astenia_CROPS.aspx μπορείτε να ενημερώνετε για όλα τα εγκεκριμένα μυκητοκτόνα της ελιάς.
- Οι επεμβάσεις με χαλκούχα μυκητοκτόνα συνιστούν προληπτική αντιμετώπιση και έχουν δράση προστατευτική.
- Ενημερώνετε παρακολουθώντας τα δελτία καιρού. Αποφεύγετε να ψεκάσετε όταν οι καιρικές συνθήκες δεν είναι κατάλληλες, π.χ. δυνατός άνεμος ή βροχή.

Ευχές για μια παραγωγική χρονιά

Ηράκλειο 19 Φεβρουαρίου 2021

Η Προϊσταμένη Τμήματος

Κληρονόμου Ευφροσύνη